

Toepassing van art. 2AWW; feitelijke toetsing van de begrippen 'ingezetene' en 'wonen' in Nederland.

CRvB 14-02-2001, 99/5922 ANW, m.nt. W.P.M. Thijssen

Instantie	Centrale Raad van Beroep
Datum	14 februari 2001
Zaaknummer	99/5922 ANW
Noot	W.P.M. Thijssen
Vakgebied(en)	Verzekeringsrecht / Pensioenrecht

Essentie

Toepassing van art. 2AWW; feitelijke toetsing van de begrippen 'ingezetene' en 'wonen' in Nederland.

Samenvatting

Toepassing van art. 2 AWW; feitelijke toetsing van de begrippen 'ingezetene' en 'wonen' in Nederland.

Uitspraak

UITSPRAAK

in het geding tussen:

[A.] wonende te [B.], Canada, appellante, en
de Sociale Verzekeringsbank, gedaagde.

I. Ontstaan en loop van het geding

Appellante is bij beroepschrift d.d. 20 november 1999, bij de Raad in hoger beroep gekomen van een door de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam onder dagtekening 26 oktober 1999 tussen partijen gewezen uitspraak, waarnaar hierbij wordt verwezen. Bij schrijven van 12 mei 2000 heeft gedaagde een verweerschrift ingediend. Het geding is behandeld ter zitting van de Raad, gehouden op 3 januari 2001, waar appellante niet is verschenen en waar gedaagde zich heeft doen vertegenwoordigen door K. van Ingen, werkzaam bij de Sociale Verzekeringsbank, vestiging Deventer.

II. Motivering

In de bestreden beslissing van 23 oktober 1997 heeft gedaagde bepaald dat appellante geen recht heeft op een pensioen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet (hierna: AWW) omdat haar echtgenoot op de datum van zijn overlijden niet verzekerd was ingevolge de AWW.

De Raad dient in dit geding de vraag te beantwoorden of de bestreden beslissing in rechte kan worden gehandhaafd.

Ingevolge artikel 8 van de AWW heeft de weduwe van een verzekerde, zolang zij de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, overeenkomstig de bepalingen van deze wet recht op we-duwenpensioen.

Ingevolge artikel 7 van de AWW is verzekerd overeenkomstig de bepalingen van deze wet, diegene, die

a. ingezetene is,

b. geen ingezetene is, doch ter zake van in Nederland in dienstbetrekking verrichte arbeid aan de loonbelasting is onderworpen.

Ingevolge artikel 2 van de AWW is ingezetene diegene die in Nederland woont. De vraag waar de echtgenoot van appellante op de datum van zijn overlijden woonde, wordt voor de toepassing van de AWW ingevolge artikel 3, eerste lid, van die wet naar de omstandigheden beantwoord.

Uit de gedingstukken en het verhandelde ter zitting van de Raad blijkt van de volgende omstandigheden.

De echtgenoot van appellante, [C.], geboren [in] 1930 (hierna: [C.], is op 2 juli 1957 geëmigreerd naar Canada, waar hij [in] 1964 in het huwelijk getreden is met appellante. Appellante en wijlen haar echtgenoot hebben beiden de Canadese nationaliteit. Totdat [C.] in 1970 besloot met zijn gezin terug te keren naar Nederland, heeft hij in Canada gewoond en gewerkt.

Gebleken is dat [C.] en zijn gezin op 17 augustus 1970 ingeschreven zijn in het bevolkingsregister en vervolgens op 30 oktober 1970 zijn uitgeschreven. Gedurende de periode van 1 september 1970 tot en met 30 september 1970 is appellantes echtgenoot werkzaam geweest voor [X.] te [Y.]. Deze werkzaamheden zijn in verband met zijn ziekte gestaakt. Appellante en haar zoon zijn, in afwachting van het herstel van haar echtgenoot, teruggekeerd naar Canada. [C.] woonde nadien bij zijn moeder, gezien het feit dat hij niet meer over een zelfstandige woonruimte beschikte. Echtgenoot van appellante is op 14 december 1970 opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis te [D.], waar hij op 23 december 1970 is overleden. Gelet op de hiervoor vermelde feiten en omstandigheden is de Raad, evenals de rechtbank, van oordeel dat niet gezegd kan worden dat de binding met Nederland in juridisch, economisch en sociaal opzicht van zodanige aard was dat de echtgenoot van appellante op de dag van zijn overlijden, 23 december 1970, als ingezetene van Nederland beschouwd kon worden. Tevens is het Verdrag inzake de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Canada hier niet van toepassing, nu [C.], niet heeft voldaan aan de voorwaarde dat hij minstens 12 maanden verzekerd was vóór de dag van zijn overlijden.

De Raad begrijpt uit het hoger beroepschrift van appellante dat zij de mening is toegedaan geen aanspraak te kunnen maken op een uitkering op grond van de AWW wegens de late indiening van de eerste aanvraag. Zulks is evenwel, mede gelet op het vorenoverwogene, in de onderhavige zaak niet ter zake dienende.

De aangevallen uitspraak komt derhalve voor bevestiging in aanmerking. De Raad acht geen termen aanwezig om toepassing te geven aan artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht. Beslist wordt mitsdien als volgt.

III. Beslissing

Noot

Auteur: W.P.M. Thijssen

1. In deze procedure vorderde belanghebbende een uitkering krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet (hierna: 'de AWW'), de voorganger van de momenteel geldende Algemene nabestaandenwet. De Sociale Verzekeringsbank (de instantie die over de toekenning van een uitkering krachtens de AWW beslist) weigerde de uitkering toe te kennen omdat de overleden echtgenoot van belanghebbende ten tijde van zijn overlijden niet verzekerd was ingevolge de AWW.
2. De echtgenote van een overleden persoon had recht op een uitkering krachtens de AWW indien deze overleden persoon op de dag van zijn overlijden verzekerd was ingevolge de AWW. Daarvan was op grond van art. 7 AWW sprake indien deze persoon op de dag van zijn overlijden:
 - ingezetene was;
 - geen ingezetene was, maar aan de heffing van Nederlandse loonbelasting was onderworpen uit hoofde van een dienstbetrekking op grond van in Nederland verrichte arbeid.Uit art. 2 AWW volgde dat men ingezetene was wanneer men in Nederland 'woonde'.
3. In de berechte situatie stonden naar het oordeel van de CRvB de volgende feiten vast en waren de volgende feiten rechtens relevant:
 - De overleden persoon was in 1957 naar Canada geëmigreerd, was daar met een Canadese vrouw gehuwd uit welk huwelijk een kind was geboren.
 - Van 1 september 1970 tot en met 30 september 1970 was de overledene in dienstbetrekking werkzaam in Nederland.
 - Op 17 augustus 1970 schreef de overledene zich in het Nederlandse bevolkingsregister in, op 30 oktober 1970 schreef hij zich weer uit.
 - De overledene staakte zijn werkzaamheden op 30 september 1970 in verband met ziekte.
 - Zijn echtgenote en kind keerden terug naar Canada en de overledene verbleef vanaf die datum bij zijn moeder.
 - Het echtpaar beschikte niet over zelfstandige woonruimte in Nederland, althans (kennelijk) niet sinds 30 oktober 1970.
 - De overledene werd op 14 december 1970 in een psychiatrisch ziekenhuis opgenomen en is daar op 23 december 1970 overleden.
4. Aan de hand van het hiervoor weergegeven feitencomplex oordeelde de CRvB dat belanghebbende géén recht kon doen gelden op een uitkering krachtens de AWW omdat de overledene ten tijde van zijn overlijden niet in Nederland 'woonde' en niet aan de Nederlandse loonbelasting was onderworpen uit hoofde van inkomen uit een dienstbetrekking op grond waarvan in Nederland arbeid werd verricht.
5. Deze conclusie ligt naar mijn mening voor de hand. Van 'wonen' in Nederland is slechts sprake in de situatie waarin iemand het centrum van zijn levensbelangen in Nederland heeft. Daarvan was onder de hiervoor weergegeven omstandigheden overduidelijk geen sprake. Ik vraag mij af, aangenomen dat belanghebbende bij het voeren van de procedure is bijgestaan, op welke gronden aan belanghebbende voor het voeren van de procedure een positief procesadvies is gegeven. Overigens blijkt uit de uitspraak niet of belanghebbende werd bijgestaan. Mogelijk geloofde belanghebbende zelf ook niet echt in de

zaak, gezien het feit dat zij niet op de zitting van de CRvB waar de zaak werd behandeld is verschenen (kennelijk verscheen daar ook geen raads'persoon').

6. Vanuit procesrechtelijk perspectief merk ik nog op dat in het kader van een procedure bij de CRvB sprake is van volle toetsing: de CRvB oordeelt niet uitsluitend over de correcte toepassing van het recht in het voorafgaande bezwaar en beroep, maar ook over de feiten. In deze zaak gaf de CRvB uitsluitend een feitelijk oordeel, te weten dat de overleden persoon gegeven de hiervoor geschetste omstandigheden niet in Nederland 'woonde' met als rechtsgevolg dat aan belanghebbende geen recht op een uitkering krachtens de AWW toekwam.

WP.M. Thijssen